

פרשת בלק - "מה טבו אֶהְלִיךְ": המאבק על המבט והזכות להגדיר את עצמנו

בלק מפחד מישראל ומחליט להילחם בהם באמצעות נשק תודעתי: קללה. הוא לוקח את בלעם אל ראש ההר, ומבקש ממנו להביט על העם מלמעלה כדי למצוא את נקודות התורפה שלהם. בלק בטוח שאם נסמן את האחר כאויב, כחלש או כמקולל- הוא אכן יהפוך לכזה. אך התוכנית משתבשת. בלעם מביט בעם, ובמקום פגמים הוא רואה סדר, כבוד הדדי ואנושיות, ומפיו נפלט המנון הברכה המפורסם: "מה טבו אֶהְלִיךְ יַעֲקֹב, מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל".

הכוח של "המבט המגדיר":

במישור המוסרי והאנושי, פרשת בלק עוסקת במאבק על הזהות. ישנם אנשים בחיינו (כמו בלק) שמנסים "לקלל" אותנו - לא בטקסים מאגיים, אלא על ידי הדבקת תוויות, צמצום הערך שלנו, או ניסיון להגדיר אותנו דרך החולשות שלנו. הפרשה הזו מזמינה אותנו להבנה או מחשבה שאף אחד מחוצה לנו לא מחזיק במפתח לזהות שלנו. הקללה של האחר הופכת לברכה ברגע שאנחנו מסרבים לאמץ את המבט המקטין שלו, ונשארים נאמנים למי שאנחנו באמת.

"כִּי לֹא נַחֵשׁ בַּיַּעֲקֹב וְלֹא קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל" - שום מניפולציה, שום מילה רעה ושום תיוג חברתי לא יכולים לפגוע באדם שבוחר להאמין בערך האנושי של עצמו.

המחויבות המוסרית שלנו היא להיות אלו שמביטים בעולם ומחפשים לברך את האחר ולהאיר בו ובעצמנו נקודות של אור.

שאלה למחשבה: בלק מייצג את הנטייה החברתית לסמן קבוצה או אדם אחר, לפחד מהם ולגייס אנשי רוח ומילים כדי לקלל ולהקטין אותם. האם אנחנו, כמחנכים בתוך החברה הישראלית, פועלים כמו בלעם ומסרבים ליישר קו עם שיח השנאה והקיטוב שבחוץ, ומעזים להשמיע קול עצמאי ואחר וגם מוכנים לשלם על כך מחירים?

שבת של עין טובה וברכה!

